

Ympäristönsuojeluviranomainen / Sysmän kunta

Viite: Lausuntopyyntö 25.9.2025

Asia: Maa-ainesten ottaminen Lovela 781-403-2-105

Maanmittauspalvelu Puttonen Oy on hakenut lupaa maa-ainesten ottamiseen Sysmän Karilan kylässä, kiinteistöllä LOVELA 781-403-2-105, sijaitsevalla maanottoalueelle. Alue on vuodesta 2015 alkaen toiminut maanottoalueena. Alue sijaitsee 14 km Sysmän kunnasta etelään *Kahusjärven* ja *Pieni Kahusjärven* välisen kannaksen itäpuolella, *Lamminvuoren* länsirinteellä, lähellä Sysmä-Vääksy – maantietä. Sysmän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on toimitettu maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisen lupahakemus. Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi 100 000m³ ktr kalliokiviaineksen ottamiseen. Hakemuksen liitteistä käy ilmi, että ottoalue laajenee nykytilanteesta.

Lahten museot / Päijät-hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu pyydettyinä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Alueen muinaisjäännösrekisterin tiedot ovat vanhentuneet ja ne tulisi saattaa ajan tasalle. Toisaalta suunnittelualue on entuudestaan myllättyä ja on siten epätodennäköistä, että siellä olisi säilynyt mitään muinaismuistolain (295/1963) suojaamaa tai muutakaan suojeltavaksi luokiteltavaa kohdetta. Asiakohdan hankkeelle ei ole esteitä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Lahten museolla ei ole huomautettavaa suunnitelmaan arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Rakennettukulttuuriperintö ja maisema

Suunnittelualue on osa maakunnallisesti arvokasta Nikkaroisten kulttuurimaisemaa (MaMa 2024). Nikkaroisten kulttuurimaisema Sysmässä on Sysmän-Hartolan viljelyseudun maisematyyppiä edustava maisema-alue. Alueen pohjoisosa on myös maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö Nikkaroisten kylä, jossa tilakeskukset rakennuksineen ja viljelyksineen muodostavat 1800–1900-luvun vaihteen hyvin säilyneen kulttuurimaiseman Auhjärven rannalla. Nikkaroisten kylän tienvarsimaisemassa vuorottelevat vanhat maatilat ja kapeat peltoalat.

Kiinteistö kuuluu Etelä-Sysmän ranta- ja kyläleiskaavassa (10.12.2007) määritellyyn alueeseen, jossa on voimassa aluemerkitä *ma: luonnon- ja kulttuurimaiseman kannalta arvokas alue*. Alueen pellot tulee säilyttää avoimina. Maisemaan olennaisesti muuttavat metsänkäsittelytoimet on kielletty ranta-alueilla. Perinnebiotooppikohteiden ominaispiirteet tulee säilyttää. Alueen rakennusoikeus on tilakohtaisesti siirretty AP-, RA-, ja AM-alueille. Kohteet on luetteloitu kaavaselostuksessa ja niiden arvot kuvattu erillisessä luonto- ja maisemaselvityksessä.

Alueella tehtävät suunnitelman mukaiset kaivaustoimenpiteet eivät olennaisesti heikennä Nikkaroisten kulttuurimaiseman viljelysaukeiden arvoja tai säilymistä, sillä alue on jo maa-ainesten ottoalue. Museolla ei ole muuta huomautettavaa suunnitelmaan rakennetun kulttuuriperinnön ja maiseman osalta.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Kimmo Kyllönen
rakennustutkija	Sanni Hujanen

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus